

– Kad tik iš reikšmingumo nesprogtum! – jau atvirai kvatojo patrulis. – Baisiai išsigandau, einu sauskelnių užsitempti...

Vis dar juokdamasis Nikolajevas dingo minioje, o dėdė pilku kostiumu pasuko prie Alisos. Aš bemat užstojau nelaimingąją moterį.

– Nelieskite jos!

– Pasitrauk, menkysta, – niekinamai prisimerkė akiplėša.

Stverčiau abejingai žvelgiančią nelaimingąją už rankos ir riktelėjau:

– Pats pasitrauk! Vargšė moteris patyrė šoką, jai negera, protas pasimaišė... Jei nors pirštu ją paliesite, bemat trenksiu į nosį!

Netikėtai akiplėša šyptelėjo.

– Gal sumanei su manimi muštis? Džinsuotas uodas...

Sukandau dantis, o akiplėša ramiai tęsė:

– Veskis savo psichopatę. Kodėl išsivedei ją į lauką? Tokios privalo užrakintos namie sėdėti.

Tada Alisa tyliai pareiškė:

– Ten, ant žemės, – mano vyras.

– Eime greičiau, – paliepiu.

– Ne, tikra tiesa, čia, po apklotu, guli mano vyras Aleksejus Petrovičius Kononovas.

– Ak, nelaimė, – atsiduso vyras. – Ko tik tie pakvaišėliai nesugalvoja... Radome pasą, išduotą visai kito žmogaus vardu.

3 SKYRIUS

Nors buvo šalta diena, man darėsi karšta, vėliau staiga suskaudo galvą.

– Eikite šalin, – paliepė vyras, – nėra čia ko stoviniuoti!

– Vadinas, pagal dokumentus jis – ne Aleksejus? – su-
trikusi paklausė Alisa.

– Taip, – linktelėjo dėdulė.

– Ne! Alioša! – tvirtino apdujusi moteris. – Kononovas!

– Jūs klystate, autoavariją sukėlusį mersedesą vaira-
vo kažkoks Vedernikovas, – mėgino įtikinti Alisą vyras,
staiga pamiršęs urviniam žmogui būdingą šiurkštumą.

– Ne, Alioša.

– Nagi, vesk ją iš čia... – atsigręždamas į mane maldavo
vyras. – Žinoma, galėčiau švilptelėti vyrams, bemat nu-
temptų, bet gaila nelaimingosios. Turi dvi minutes, jei ne-
nuvesi moters, kaltink save, jėga išvesime. Ir be jos šlykštu.

Timptelėjau Alisą už rankovės:

– Ar nori kavos?

Kvailas klausimas, bet kažkodėl kaip tik toks pasipai-
niojo ant liežuvio. Staiga Kononova linktelėjo:

– Taip.

– Ar matai tą namą?

– Taip.

– Eime išgersime karšto gėrimo, pasikalbėsime mano
kabinete.

– Čia mano vyras, – atkakliai murmėjo Alisa, bet žen-
gė žingsnį iš vietos.

– Žinoma, žinoma, – linksėjau aš, stumdama jau nesi-
priešinančią Alisą prie baltai raudonos juostos, – palauk-
sime ramioje vietelėje, kol baigsis sąmyšis. Ei, Jevgenijau
Nikolajevai!

Prie aptvaros stovintis pažįstamas seržantas atsigręžė.

– Ko nori?

Tada kažkas ranka stipriai atsirėmė man į nugarą,
stumtelėjo ir piktai tarė:

– Ko čia braunatės? Ar nematote, kad čia draudžiama
vaikščioti? Ak, tos bobos!

– Ei, nestumdyk jos! – supyko Nikolajevas. – Juk ji tau nekliudo!

Aš irgi ketinau garsiai pasipiktinti, bet tuo metu nuo peties ant šaligatvio nukrito mano rankinė. Į visas puses pažiro smulkūs daikteliai: lūpų dažai, pudrinė, nosinaitės, automobilio rakteliai.

– Na, ir išgama! – nuoširdžiai pasipiktino prie mūsų eidamas Jevgenijus ir tarstelėjo: – Greičiau susirink savo daiktus, kol jų nesutrypė. Prilaikysiu tą vargšėlę.

– Tai mano vyras, – atkakliai kartojo Alisa.

– Tikrai, – linktelėjo mielaširdingas seržantas.

– Alioša.

– Šimtas procentų.

– Jis mirė.

– Aha.

– O dabar žuvo.

– Ir tai tiesa, – noriai pritarė Jevgenijus Nikolajevas. – Tai įprastas dalykas, kiekvienam taip gali nutikti. Iš pradžių vieną kartą kojas užvertė, tada antrą, juk nesunku...

Klausydamasi jų idiotiško pokalbio, skubiai rinkau daiktus ir maščiau: taip, tuoj nuvesiu Alisą į agentūrą, įpilsiu kavos, o vėliau, radusi pretekstą, pasirausiu jos medžiaginėje rankinėje, lyg du vandens lašai panašioje į manąją. Ją nelaimingoji moteris gniauzė rankoje. Tikriausiai joje rasiu pasą, mobilųjį telefoną arba kokią nors užrašų knygelę su jos giminaičių adresais ar telefono numeriais. Kam šovė į galvą išleisti sergančią moterį vieną klaidžioti po Maskvą?!

Alisa klusniai nusekė paskui mane į agentūrą. Negana to, ji visiškai protingai paklausė:

– Kur galėčiau nusiplauti rankas?

– Tualetas yra šalia, – negalvodama tarčiau. Ir bemat pridūriau: – Gal geriau palydėsiu!

Staiga Alisa šyptelėjo.

– Ar manai, kad iš beprotnamio pasprukau?

– Jokiu būdu! – dirbtinai pasipiktinau.

Kononova palenkė galvą į šoną.

– Ne, aš esu normalios psichikos, bet per šiuos metus man tiek visko nutiko... Išties galėjau pakvaišti. Tiek to, išvirk kavos. Nereikia manęs lydėti, kelią pati lengvai rasiu.

Kol Alisa tvarkėsi, aš, nors tai nemandagu, vis dėlto pasirausiau jos rankinėje, bet neradau jokių duomenų apie moters giminaičius. Medžiaginėje rankinėje nebuvo nei paso, nei mobiliojo telefono, nei užrašų knygelės, tik piniginė, šukos ir apšiurusi knygelė žvalumą keliančiu pavadinimu „Būk laiminga net tada, kai aplinkybės nepalankios“.

Nežinau, kokie jausmai kyla kratą atliekantiems žmonėms, ar jie gerai jaučiasi iš spintų ir stalčių ant grindų išversdami svetimus daiktus, bet aš, išraususi Alisos rankinę, jaučiausi labai nusikaltusi ir ant slenksčio išvydusi Kononovą žvaliai šūktelejau:

– Kava paruošta! Tik atleiskite, ji – tirpi.

– Aš tik tokią geriu, – linktelėjo Alisa. – Kokios rūšies turi? O-o-o! Brangi! Aš renkuosi tą, kuri pigiausia, taupau.

– Ar nori sausainių?

– Ačiū, norėčiau štai to, apskrito.

– Dar grietinėlės įsipilk. Dabar ji pakuojama patogiai, porcijomis.

– Tikrai, – pritarė Alisa, – daug gerų dalykų yra sugalvota. Kad ir ta pati tirpi kava – greitai ir skanu.

Dėl šio dalyko buvau kitokios nuomonės. Beje, pritariu, ji greitai paruošiama, tik abejoju dėl skonio ir įvairiausių granulių ir miltelių naudingumo... Dėl to geriau nediskutuoti. Mano nuomone, tirpi kava – tai visa Mendelejevo lentelė vienoje stiklinėje. Kaip, beje, ir įvairios

sriubos iš pakelių, košės ir „kiniški“ makaronai. Nenorėjau papiktinti netikėtos viešnios, todėl tik linktelėjau.

– Ją labai patogu gerti rytą, – ramiai tęsė Alisa, – prieš darbą. Juk paprastai miegi iki paskutinės minutės... Ar tu pašoki išsyk, kai tik suskamba žadintuvas?

Šyptelėjau.

– Deja, ne. Išgirstu skambutį, trenkiu netikėliui per maualę, užsimerkiu ir pagalvoju: „Dar nors penkias minutes pagulėsiu...“

– Aha, – pritarė Alisa. – O vėliau, kai pramerkiu akis, Motina šventoji! Visą valandą drybsojau, jau laikas išeiti! Tada puldinėju po kambarius ieškodama sijono, palaidinės...

– O pėdkelnės, kaip tyčia, įplyšta, – baigiau aš.

Kononova nusijuokė.

– Taigi, taigi ir dar saga ištrūksta, aulinukų užtrauktukas užstringa, alkana katė murkia. Įdomu, ar visiems rytą taip nesiseka?

Linktelėjau ir tik dabar nusistebėjau.

– Ar tu dirbi?

Alisa prisimerkė.

– Kodėl taip stebiesi?

– Na... e... apskritai...

– Ar aš panaši į pensininę?

– Ne, žinoma!

– Vadinasi, manai, kad esu šizofrenikė.

– Ne!

– Ak, nemeluok.

– Tikrai, tikrai, – lemenau jausdamasi vis nemaloniau, – apie psichikos ligą man net mintis nebuvo kilusi.

Alisa pasitaisė plaukus.

– Pas mus daug pakvaišėlių ateina, kai kurie iš pirmo žvilgsnio atrodo visiškai normalūs.

– O kur tu dirbi?

- Vaistinėje.
- Aišku. Gal dar nori kavos?
- Taip, ačiū, labai skani.
- Malonu, imk sausainių.
- Norėčiau ana to, apskrito.
- Dar siūlau grietinėlės, dabar ji taip patogiai pakuojama, atskiriomis porcijomis.
- Aha, labai patogiu. O tirpi kava greitai paruošiama ir skani.

Linktelėjau, įsivyravo tylą.

– Ar tau neatrodo, kad mudvi apie tai jau kalbėjome? – sumurmėjo Alisa. – Kažkaip kvaila.

– Galiu pasiūlyti arbatos, – žvaliai atsakiau, – Ceilono, „oranž“ rūšies, ji nuostabi, puikios kokybės. Žinai, arbatžolės stambios, ne dulkelės. Mano atrodo, kad Ceilono arbata skaniausia, indiška kvepia vantomis, kiniška yra bespalvė, o žaliosios nekenčiu. Beje, visos aromatizuotos arbatos yra šlykščios. Tarkime, persikas. Sultingas, skanus vaisius, o jei į arbatą...

– Ten, Valovojės gatvėje, ant grindinio, iš tikrųjų gulėjo mano vyras, – staiga tvirtai pareiškė Alisa.

Giliai atsidusau.

– Nors šie žodžiai skamba absurdiškai, aš nesu psichopatė, – ramiai tęsė moteris. – Nors paskutiniu metu man atrodo, kad kraustausi iš proto. Atsidūriau neįtikėtinų įvykių epicentre...

Tada prasivėrė durys, ir ant slenksčio išdygo Jurikas.

– Ar tu ne vasarvietėje? – nustebau. – O kaip būsimoji žmona ir uošvė? Ei, kas atsitiko?

Šeimininkas nusvyravo iki kėdės ir sudribo ant jos šnibždėdamas:

– Aš – lavonas.

Mudvi su Alisa susižvalgėme.

– Jei jūs negyvas, tai dar gana žvaliai atrodote, – pareiškė Kononova.

– Iš išorės atrodau įprastai, – niūriai tarė Lisica, – bet viduje, sieloje – pelenai! Viešpatie, pagaliau sutikau vienintelę gyvenimo moterį, antrąją pusę, likimo siųstą meilę ir... praradau ją!

– Kas atsitiko? – dar labiau nustebau. – Juk vos prieš porą dienų susipažinai su Vika, šiandien, puikiai nusiteikęs, išsiruošei su ja į „fazendą“... Kodėl dabar toks nusiminęs? Nejau lysvėje išvydai kitą gražuolę ir tau nepavyko su ja susipažinti?

Jurikas smerkiamai pažvelgė į mane.

– Kaip tu gali taip galvoti? Šalia Vikos kiekviena moteris atrodo lyg baidyklė!

– Na, ačiū, – šyptelėjau. – Išties labai malonu! Seniai negirdėjau tokio subtilaus komplimento.

Jurikas sudejavo.

– Ak, liaukis! Juk tu ne moteris, o bendradarbė, gera draugė... Jokių seksualių minčių.

– Ir puiku, – piktai atkirtau. – Vadinasi, susipykai su Vika? Tikras stebuklas! Kokia naujiena! Iki šiol nė karto negirdėjau, kad Lisica pyktųsi su bobomis.

Jurikas padėjo galvą ant stalo ir pradėjo kažką nesuprantamai mykti.

– Kas jis? – tyliai paklausė Alisa.

– Mano viršininkas, – paaiškinau, – detektyvų agentūros savininkas Jurijus Lisica. Šiaip jis normalus žmogus, tik viena bėda – nesutramdomas Kazanova. Ne, tai nevykęs palyginimas, beje, italą jaudino tik seksualiniai malonumai, o Jurikas – užkietėjęs Romeo, padūkęs įsimylėjęlis, amžinasis blondinių jaunikis. Cirkas, ir tiek!

– Ar nori pasakyti, kad šis kambarys – seklių kontora? – neapsakomai nustebė Alisa.

- Na, taip, – gūžtelėjau pečiais.
- Tai bent! – vaikiškai šūktelėjo Kononova.
- Kodėl taip stebiesi?
- E... nežinau. Neseniai per televiziją vėl rodė filmą apie Šerloką Holmsą, jo butas labai jaukus: foteliai, paveikslai, knygos...

Šyptelėjau.

– Konanas Doilis nė karto neužsiminė, iš kur Holmsas turi pinigų. Garsusis kriminalistas už savo paslaugas gaudavo pinigų, bet, manau, jų nebūtų užtekę tokiam prabangiam gyvenimui. Tikriausiai Šerlokas turėjo kapitalo, kurį investavo į vertybinius popierius, tad dedukcijos metodo pradininkas gyveno rentininko gyvenimą. O mudu su Juriku didelių santaupų neturime, todėl pigiai išsinuomojome patalpas.

– Ar daug turite klientų?

– Nė vieno, – sąžiningai atsakiau. – Bet greitai turėsime, mes kol kas dar neįsivažiavome. Netrukus pradėsime reklamuotis ir...

– Gyvenimas baigtas, – pareiškė Jurasikas, jau pakėlęs galvą nuo stalo ir įsistebeilijęs kažkur į toli.

– Kas atsitiko? – vienu balsu paklausėme mudvi su Alisa. Lisica karčiai atsiduso ir pradėjo pasakoti.

Šį rytą Jurikas savo senu, bet dar patikimai riedančiu užsieniniu automobiliu susiruošė vežti Vika, savo naująją meilę, ir jos mamaitę Sofją Andrejevną į kaimą švelniui Malinkino vardu. Jame minėta ponija turėjo sklypą, kuriame nuolat derėjo įvairiausi vaisiai. Vika – mažytė, labai liekna blondinė, todėl Jurasikas manė, kad būsimoji uošvė sveria ne ką daugiau už bolonę, bet iš laiptinės šnopuodama ir dusdama išėjo neapsakomų matmenų tetulė – ji svėrė šimtą penkiasdešimt kilogramų, ne mažiau.

Jurikas krenkštelėjo, bet garsiai, žinoma, nerodė jokios nuostabos. Lisica gerai išauklėtas ir supranta, kad su giminaičiais taikiai sutarti daug geriau nei rietis. Be to, ar jam turi rūpėti Sofjos Andrejevnos apimtys? Juk Jurikas susiruošė į metrikacijos biurą eiti ne su į dramblių panėšėjančia būtybe, o su liekna, net trapia Vika.

Vos ne vos įgrūdęs mamytę ant galinės sėdynės, Jurikas žvaliai riedėjo keliu. Netrukus jo organizmui prireikė nikotino, tad mano viršininkas galantiškai pasiteiravo:

– Ar neprieštarautumėte, jei užsidegčiau cigaretę?

– Galite rūkyti, – skubiai tarė Vika, – man dūmai visiškai netrukdo.

– Mano vyras irgi mėgino rūkyti, – nepatenkinta sušvokštė Sofja Andrejevna, – bet aš jį mikliai atpratinau. Nuo tabako dūmų juoduoja tapetai, pilkėja lubos, o antklodės ir pagalvės dvokia. Neverta teršti namų. Tiesa, Petka priešinosi, bet su manimi kalba trumpa: jei šis paima cigaretę, bemat trenkiu pjaustymo lentele. Užteko trijų kartų, kad jis visiems laikams atsikratytų blogo įpročio. Tokiu atveju svarbiausia atkaklumas. Kitos žmonos visą gyvenimą įkalbinėja vyrą, inkščia, virkauja: „Brangusis, mesk rūkyti, tai nesveika“... O aš jam, šmaukšt, per žandikaulius, ir tikslą pasiekiau. Bet tu, Jura, kol kas rūkyk, neturiu jokios teisės drausti, kol kas tu man ne giminaitis.

(Kai viršininkas tai papasakojo, pamaniau: jei aš būčiau Jurasiko vietoje, išgirdusi tokį pareiškimą iš būsimos uošvės lūpų, net minties nebepuoselėčiau vesti Viką. Bet įsimylėjęs Lisica panašus į ulbantį kurtinį, tuoktuvių metu jis negirdi nieko, išskyrus aistros objektą.)

Išgirdęs tokius būsimos uošvės žodžius, Jurikas pamane, kad ši leidžia rūkyti, tad pravėrė šoninį langą ir užsirūkė. Netrukus jis įprastu judesiu išmetė nuorūką ir...

išgirdo laukinį riksmą. Paaiškėjo, kad mieloji Sofja Andrejevna, automobilyje sėdinti geriausioje vietoje, iškart už vairuotojo, irgi atsidarė langą, ir smilkstanti nuorūka pataikė jai tiesiai į kaklą.

Vikos motina surengė tikrą spektaklį. Lisica skubiai sustojo šalikelėje ir beveik atsiklaupęs maldavo, kad ši jam atleistų. Jis iš tikrųjų jautėsi kaltas, nors, kita vertus, nieko bloga nenutiko, paaiškėjo, kad nuorūka jokios žalos nepadarė, tik išgąsdino.

Galų gale Sofja Andrejevna liovėsi graibstyti už širdies, ir kelionė tęsėsi toliau. Negali sakyti, kad vairuoti Lisicai buvo malonu. Jam teko išjungti mėgstamą radijo stotį, nes Sofjai Andrejevai muzikos garsai kėlė galvos skausmą, nešvilpauti vairuojant, nes Sofjai Andrejevai nuo švilpavimo skauda galvą, nekalbėti su Vika, nes Sofjai Andrejevai nuo plepėjimo skauda galvą, nevažiuoti kairiaja eile, nes Sofjai Andrejevai nuo greičio įskausta galva... Jurasikas net šiek tiek pradėjo nervintis. Bet vos tik jis žvilgtelėdavo į nuostabiąją Viką, bemat pamiršdavo būsimos uošvės sapaliojimus.

Galų gale jie atvyko į Malinkiną, ir tada atsitiko kita bėda. Apsidžiaugęs, kad varginanti kelionė baigėsi, Jurasikas skubiai iššoko iš automobilio ir, kaip įprasta, užtrenkė dureles. Tą akimirką pasigirdo riksmas, primenantis sirenos garsą.

Atsitiko štai kas. Sofja Andrejevna, kaip ir visi apkūnūs žmonės, buvo lėtoka. Norėdama pakilti nuo sėdynės, ji ranka įsitvėrė į užsieninio automobilio tarpdurį, ir jos pirštai atsidūrė ant Lisicos durelių įdubos. Ir kai jis jas užtrenkė... Trumpai tariant, viskas aišku.

Laimė, Malinkinas nebuvo nykstantis kaimiūkštis miškų glūdumoje, bet didelis kaimas šalia klestinčio paukštyno. Ten, žinoma, buvo ir ligoninė.

Prasidėjo antrasis dramos veiksmas: Sofją Andrejevą nunešė pas gydytoją. Būtent nunešė, nes savarankiškai eiti ponias atsisakė. Vos Jurikas nedrąsiai tarstelėjo: „Juk ne koją jums privėriau“, jį išsyk nustelbė skardus riksmas:

– Vandens, mirštu!

Vika akimoju apibėgo kaimynus, tada sulėkė būrys vyrų, kurie Sofją Andrejevą atnešė pas gydytoją, šis paskelbė verdiktą: lūžio nėra, tik smarkus sumušimas.

Lisica mintyse persižegnojo ir nutarė, kad nemalonumai baigėsi sėkmingai. Ak, kaip jis klydo!

4 SKYRIUS

Laikydama į viršų iškeltą delną, Sofja Andrejevna atsisėdo sode ir pradėjo komanduoti dukteriai ir tariamajam žentui:

– Išneškite iš rūsio bidonus. Pripilkite vandens. Prijunkite dujų balioną. Nušluokite takelius. Mikliai. Greitai...

Nurodymai buvo sakomi griežtu balsu, ir Jurikas vėl pasijuto lyg pirmųjų metų šauktinis, naujokas Lisica, kurį seržantas Krasnovas versdavo viena, kaire, ranka pasikloti lovą, o dešiniąją atiduoti pagarbą.

Bet, kaip sakydavo garsus išminčius, viskas praeina. Nuslopo ir ponios šeiminkavimo įkarštis. Ji paprasčiausiai išalko ir paliepė:

– Neškite stalą. Pastatykite suolą. Išimkite maistą.

Jurasikas su Vika akimoju įvykdė paliepiamą. Mergina atsisėdo ant aukšto kelmo, o Lisica ir Sofja Andrejevna įsitaisė ant suoliuko.

– Nieko žmoniškai negalite padaryti, – apibendrinu bjaurioji žiezula, nužvelgusi stalą. – Jurijau, atnešk vandens!